Amb bona lletra

Una exposició fa memòria de la impremta dels Masó, fundada el 1889 i de la qual van sortir alguns dels millors treballs tipogràfics de la Girona del segle XX

Durant molts anys, la impremta dels Masó, als baixos de la casa del carrer de les Ballesteries, va ser una institució a Girona. Del seu taller en sortia puntualment no només l'edició quotidiana del Diario de Gerona, fundat pel pare de l'arquitecte el 1889, sinó també els cartells de la festa major, el full parroquial, els quadernets dels Jocs Florals i tota mena de fulls volanders elaborats amb una cura avui insòlita i que anaven des de les participacions de bateig o casament fins als menús, els calendaris o els impresos comercials com ara factures, targetes o paper de carta. En la majoria de casos es tracta d'un paperam tan fugisser, tan impregnat del present en què naixien, que els experts s'hi refereixen com ephemera, nom que al·ludeix al mateix temps al seu caràcter passatger i a la seva improbable conservació. El fons de la impremta Masó, al contrari, és un exemple de pervivència d'un material que per norma general està destinat a la desaparició. La longevitat d'aquesta empresa familiar, activa durant més de cent anys, i el seu estret arrelament a la vida cultural, social i religiosa de la ciutat han permès que arribi fins avui una documentació extraordinàriament valuosa per estudiar, no només les obres que van sortir de les seves premses, sinó també el sistema de treball pel qual es regia, els models estètics que l'inspiraven i la seva evolució al llarg del temps.

La Fundació Masó no ha volgut deixar escapar l'ocasió del 130è aniversari de la creació de l'establiment, que s'escau aquest any, per fer memòria de la seva activitat centenària, prestant atenció especial a les seves etapes d'esplendor (sobretot coincidint amb el període noucentista) i als treballs més fins o singulars que va contribuir a realçar amb el seu ofici. L'exposició 'Treballem per l'art'. La Impremta Masó de Girona (1889-1992), organitzada just al mateix local on hi havia hagut el taller, recupera en realitat més d'un segle de vida gironina a partir de les empremtes fugaces d'un programa de fires, la capçalera d'un diari, l'orla d'una revista, l'estampat moderníssim d'un cataloguet d'art o d'un concert de cambra. Organitzada en set àmbits, l'exposició presenta més d'un centenar de documents sortits de la impremta Masó i rescatats d'arxius i biblioteques tant públics com privats per l'historiador de l'art especialista en arts gràfiques Santi Barjau, que ha adoptat com a títol un dels lemes primerencs de l'empresa, "Treballem per l'art". Amb aquesta divisa, que apareix impresa almenys des del 1900 als segells de la casa, emmarcant un delicat perfil femení rivetejat per una vegetació encara estremida pel cop de fuet modernista, el patriarca Rafael Masó Pagès, en estreta col·laboració amb el fill Joan Masó Valentí, que n'assumiria la responsabilitat a la mort del pare, el 1915, van tirar endavant una empresa que s'alimentava d'alguns dels millors ginys tipogràfics de l'època i d'una gens menyspreable col·lecció de xilografies dels segles XVIII o XIX adquirides a impressors ja retirats.

Amb la implicació dels altres germans, sobretot de l'advocat Santiago Masó i de l'arquitecte Rafael Masó, que dissenyaria portades, caplletres i cartells, la impremta arribaria al seu màxim refinament durant els anys centrals del noucentisme i ben bé fins als anys vint i trenta, quan va assumir bona part dels programes de mà de la societat Athenea i el material publicitari de la Galeria de Bells Oficis dels germans Busquets, a part de la memorable edició dels dos llibres ja clàssics de Joaquim Torres-Garcia, Notes sobre art i El descubrimeinto de si mismo. El 1962, el negoci seria traspassat als treballadors, que continuarien l'ofici al mateix local de les Ballesteries, constituïts en societat anònima, fins que van tancar el 1992.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 04-02-2019, Pàgina 38

Font del document: http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1545648-amb-bona-lletra.html